

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

19 ապրիլի 2022 թվականի թիվ 154-Ա

«ՊՐՈՅԵԿՏ ԻՆՏԵՐ-ԻՆՎԵՍՏ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ **Հանձնաժողով**) 2022 թվականի ապրիլի 19-ի նիստում, քննարկելով «Պրոյեկտ Ինտեր-Ինվեստ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Վարույթի ընթացքի հակիրճ նկարագրությունը.

Հանձնաժողովը 2022 թվականի փետրվարի 8-ին ««Պրոյեկտ Ինտեր-Ինվեստ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին» թիվ 50-Ա որոշմամբ (այսուհետ նաև՝ **Թիվ 50-Ա որոշում**) հարուցել է վարույթ (այսուհետ՝ **Վարույթ**):

Ընկերությունը Թիվ 50-Ա որոշումը ստացել է 2022 թվականի մարտի 7-ին, իսկ 2022 թվականի մարտի 29-ի գրությամբ ներկայացրել է դիմադրություն:

2. Վարույթի հարուցման առիթի և հիմքի հակիրճ նկարագրությունը.

Հանձնաժողովի նախագահի 2022 թվականի հունվարի 31-ի «Արտաքին դիտում իրականացնելու մասին» թիվ 15-Ա հրամանի հիման վրա իրականացվել է արտաքին դիտում, որի արդյունքում պարզվել է, որ «Carrefour Armenia» («Քարֆուր Արմենիա»)

անվանումով ֆեյսբուքյան էջում գովազդվում է «ECO Շիրակ Demonstrator» և «ecoDemonstrator» մակնշումներով տուփով ծու՝ 10 հատանոց:

Բացի այդ, Հանձնաժողովի նախագահի 2022 թվականի հունվարի 31-ի «Դիտանցում իրականացնելու մասին» թիվ 16-Ա և 2022 թվականի փետրվարի 2-ի «Դիտանցում իրականացնելու մասին» թիվ 19-Ա հրամանների հիման վրա իրականացվել են դիտանցումներ:

Դիտանցումների արդյունքում արձանագրվել է, որ «Քարֆուր» առևտրի օբյեկտում վաճառքում առկա է Ընկերության կողմից արտադրված «ECO Շիրակ DEMONSTRATOR» և «ecoDemonstrator» մակնշումներով տուփով ծու՝ 10 հատանոց (այսուհետ նաև՝ **Ապրանք 1**) և Ընկերության կողմից արտադրված «ORGANIC» մակնշումով տուփով ծու՝ 30 հատանոց (այսուհետ նաև՝ **Ապրանք 2**):

Վարույթը հարուցվել է Ընկերության կողմից արտադրված «ECO Շիրակ DEMONSTRATOR» և «ecoDemonstrator», ինչպես նաև «ORGANIC» բառերի մակնշմամբ ապրանքների իրացման միջոցով առերևույթ հասարակության մոլորեցման դրսևորումներով անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առկայության հիմքերով:

3. Ընկերության դիրքորոշումը.

Ընկերությունը 2022 թվականի մարտի 29-ի գրությամբ հայտնել է, որ իր կողմից երբևէ «ECO Շիրակ DEMONSTRATOR» և «ecoDemonstrator», ինչպես նաև «ORGANIC» բառերի մակնշմամբ հավկիթներ չեն արտադրվել, նշված անվանումները հավկիթների համար նախատեսված տուփերի անվանումներն են, որոնք վերաբերում են տուփի վրա լուսանկարված ինքնաթիռին, որը «Boeing» ընկերության «B777-2J6» մակնիշի ինքնաթիռն է՝ «ecoDemonstrator» անվանմամբ՝ արտադրված 2001 թվականին, որն էլ հստակ պատկերված է լուսանկարում:

4. Հանձնաժողովի կողմից պահանջված և ստացված փաստաթղթերը և այլ տեղեկատվությունը.

1) Հանձնաժողովի նախագահի՝ 2022 թվականի հունվարի 31-ի «Արտաքին դիտում իրականացնելու մասին» թիվ 15-Ա հրամանի հիման վրա 2022 թվականի փետրվարի 1-ին «Carrefour Armenia» («Քարֆուր Արմենիա») անվանումով ֆեյսբուքյան էջում իրականացվել է արտաքին դիտում, որի արդյունքում կազմվել է «Արտաքին դիտման արդյունքների վերաբերյալ» թիվ 15 արձանագրությունը (այսուհետ՝ **Թիվ 15 Արձանագրություն**):

Թիվ 15 արձանագրության համաձայն՝ «Carrefour Armenia» անվանումով ֆեյսբուքյան էջում գովազդվում է «ECO Շիրակ DEMONSTRATOR» և «ecoDemonstrator» մակնշումներով տուփով ծու:

2) Հանձնաժողովի նախագահի՝ 2022 թվականի հունվարի 31-ի «Դիտանցում իրականացնելու մասին» թիվ 16-Ա հրամանի հիման վրա 2022 թվականի փետրվարի 1-ին «Մաջիդ Ալ Ֆութաիմ Հայփերմարքեթս Էյ-Էմ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (իրավաբանական հասցե՝ ք. Երևան, Վարդանանց 18/1, թիվ 56, ՀՎՀՀ 02608317)՝ ք. Երևան, Արշակունյաց պողոտա 34/3 հասցեում գործող «Քարֆուր» առևտրի օբյեկտում իրականացվել է դիտանցում, որի արդյունքում կազմվել է «Դիտանցման

արդյունքների վերաբերյալ» թիվ 16 արձանագրությունը (այսուհետ՝ **Թիվ 16 Արձանագրություն**):

Թիվ 16 արձանագրության համաձայն՝ «Մաջիդ Ալ Ֆութաիմ Հայփերմարքեթս Էյ-Էմ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը պատկանող «Քարֆուր» առևտրի օբյեկտում վաճառքում առկա է Ընկերության կողմից արտադրված «ECO Շիրակ DEMONSTRATOR» և «ecoDemonstrator» մակնշումներով տուփով ձու՝ 10 հատանոց: Իրավաբանական հասցե՝ ՀՀ, Կոտայքի մարզ, գ. Նոր Գեղի, Ֆ. Թևոսյան փ., 105 շին.:

3) Հանձնաժողովի նախագահի՝ 2022 թվականի փետրվարի 2-ի «Դիտանցում իրականացնելու մասին» թիվ 19-Ա հրամանի հիման վրա 2022 թվականի փետրվարի 3-ին «Մաջիդ Ալ Ֆութաիմ Հայփերմարքեթս Էյ-Էմ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (իրավաբանական հասցե՝ ք. Երևան, Վարդանանց 18/1, թիվ 56, ՀՎՀՀ 02608317)՝ ք. Երևան, Արշակունյաց պողոտա 34/3 հասցեում գործող «Քարֆուր» առևտրի օբյեկտում իրականացվել է դիտանցում, որի արդյունքում կազմվել է «Դիտանցման արդյունքների վերաբերյալ» թիվ 19 արձանագրությունը (այսուհետ՝ **Թիվ 19 Արձանագրություն**):

Թիվ 19 արձանագրության համաձայն՝ «Մաջիդ Ալ Ֆութաիմ Հայփերմարքեթս Էյ-Էմ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը պատկանող «Քարֆուր» առևտրի օբյեկտում վաճառքում առկա է Ընկերության կողմից արտադրված «ORGANIC» մակնշումով տուփով ձու՝ 30 հատանոց: Իրավաբանական հասցե՝ ՀՀ, Կոտայքի մարզ, գ. Նոր Գեղի, Ֆ. Թևոսյան փ., 105 շին.:

4) Հանձնաժողովի նախագահի՝ 2022 թվականի փետրվարի 11-ի թիվ ԳԳ-276 գրությամբ (այսուհետ՝ **Թիվ ԳԳ-276 գրություն**) Հանձնաժողովը դիմել է ՊԵԿ՝ խնդրելով տրամադրել տեղեկատվություն՝

1. Ընկերության 2020 և 2021 թվականների տարեկան հասույթների չափերի վերաբերյալ՝ ըստ տարիների,

2. 2021 թվականի ընթացքում Ընկերության կողմից «Շիրակ» անվանումով «ECO Շիրակ DEMONSTRATOR», «ecoDemonstrator» և «ORGANIC» մակնշումներով տուփով հավկիթների, ինչպես նաև «օրգանական», «էկոլոգիական», «էկոլոգիապես մաքուր», «բիոլոգիական» տերմինների կամ դրանց «էկո», «բիո» կամ կրճատ այլ ձևերի՝ առանձին կամ հարադիր, օգտագործմամբ մակնշված այլ հավկիթների իրացումից ստացված հասույթի չափերի վերաբերյալ՝ առանձնացված ըստ ապրանքների, իսկ անհնարինության դեպքում դուրս գրված բոլոր հաշվարկային փաստաթղթերի և ՀԴՄ կտրոնների միջոցով իրականացված գործարքների վերաբերյալ:

ՊԵԿ-ը 2021 թվականի փետրվարի 15-ի գրությամբ ներկայացրել է տեղեկատվություն, որի համաձայն

2) Հանձնաժողովի նախագահի 2022 թվականի փետրվարի 11-ի թիվ ԳԳ-268 գրությամբ (այսուհետ՝ **թիվ ԳԳ-268 գրություն**) Ընկերությունից պահանջվել է Հանձնաժողով ներկայացնել տեղեկատվություն՝

1. Ընկերության կողմից արտադրված «ECO Շիրակ DEMONSTRATOR» և «ecoDemonstrator», ինչպես նաև «ORGANIC» բառերի մականշմամբ հավկիթների իրացման սկզբնաժամկետների վերաբերյալ՝ նշելով ամսաթվերը,

2. Ընկերության կողմից արտադրված՝ վերը նշված ապրանքների օրգանական գյուղատնտեսության արտադրանքի համապատասխանության հավաստագրերի (սերտիֆիկատների) պատճենները:

3. Ընկերության կողմից 2020 և 2021 թվականներին արտադրված՝ վերը նշված ապրանքների իրացման ծավալները (բնեղեն արտահայտությամբ) և դրանց իրացումից ստացված հասույթի չափերը՝ առանձնացված՝ ըստ տարիների և ըստ ապրանքների (ոչ ամբողջական տարի արտադրված լինելու դեպքում՝ ըստ ամիսների):

4. Ընկերության կողմից 2020 և 2021 թվականներին արտադրված «օրգանական», «էկոլոգիական», «էկոլոգիապես մաքուր», «բիոլոգիական» տերմինների կամ դրանց «էկո», «բիո» կամ կրճատ այլ ձևերի՝ առանձին կամ հարադիր, օգտագործմամբ մականշված այլ հավկիթների իրացման ծավալները (բնեղեն արտահայտությամբ) և դրանցից յուրաքանչյուրի իրացումից ստացված հասույթի չափը՝ առանձնացված ըստ տարիների (ոչ ամբողջական տարի արտադրված լինելու դեպքում՝ ըստ ամիսների) և ըստ ապրանքների:

Ընկերությունը, ի պատասխան թիվ ԳԳ-268 գրության, 2022 թվականի մարտի 29-ի և ապրիլի 6-ի գրություններով հայտնել է, որ «Շիրակ» մականշմամբ «ecoDemonstrator» անվանմամբ տուփով վաճառքն առաջին անգամ եղել է , որի հասույթը կազմել է դրամ: Իսկ «ORGANIC» տուփի անվանումով առաջին վաճառքը եղել է , որի հասույթը կազմել է դրամ:

5. Գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկման արդյունքում Հանձնաժողովը հաստատված է համարում հետևյալ փաստական հանգամանքները.

1. Ընկերության կողմից արտադրվող և իրացվող ձվերի տուփերի վրա մականշված են «ECO», «ecoDemonstrator», ինչպես նաև «ORGANIC» բառերը, ընդ որում Ապրանք 1-ի տուփի վրա «ECO» բառը մականշված է ինչպես առանձին՝ տուփի ձախ հատվածում՝ «Շիրակ» բառից ձախ և ներքև, այնպես էլ հարադիր ձևով՝ տուփի կենտրոնական հատվածում պատկերված ինքնաթիռի վրա՝ որպես «ecoDemonstrator» բառի տարր, իսկ «ecoDemonstrator» բառի մեջ «eco» տարրը մականշված է «Demonstrator» տարրից տարբերվող՝ կանաչ գույնով:

2. Ընկերությունը չունի Ապրանք 1-ի և Ապրանք 2-ի օրգանական գյուղատնտեսության արտադրանքի համապատասխանության հավաստագիր (սերտիֆիկատ):

3. ՊԵԿ-ի տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերությունը 2021 թվականին «ձու» ապրանքատեսակի իրացումից ստացել է ընդհանուր առմամբ դրամի չափով հասույթ:

6. Վարույթի փաստական հանգամանքների և վերաբերելի իրավական նորմերի ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովը եզրահանգում է հետևյալին.

1) Ընկերության կողմից իրավախախտում կատարված լինելու հարցի կապակցությամբ.

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ **Օրենք**) 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը հակասում է սույն օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին, խախտում է տնտեսավարող սուբյեկտների միջև կամ վերջիններիս ու սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է: Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն են սույն օրենքի 17-24-րդ հոդվածներում նախատեսված դեպքերը, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներին համապատասխանող այլ գործողությունները:

Վերոնշյալ իրավանորմերի համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդիրը սահմանել է գործողությունը անբարեխիղճ դիտարկելու երկու եղանակ. մի դեպքում անբարեխիղճ մրցակցության դեպքերն են Օրենքի 16-24-րդ հոդվածներով սահմանված առանձին դրսևորումները, մյուս դեպքում՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշները պարունակող գործողությունները, այն է՝ տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը.

1. հակասում է Օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին,

2. խախտում է մրցակիցների միջև կամ վերջիններիս և սպառողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Տվյալ դեպքում տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթը հարուցվել է անբարեխիղճ մրցակցության դրսևորումների՝ հասարակության մոլորեցման վերաբերյալ, ուստի քննարկման ենթակա է Ընկերության վարքագծում հասարակության մոլորեցման դրսևորման առկայության հարցը:

Օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում հասարակության մոլորեցումը, այդ թվում՝

1) ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը մոլորեցնում է կամ կարող է մոլորեցնել հասարակությանը տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց գովազդմանը, տարածմանը կամ իրացմանը նպաստող միջոցառումների, ապրանքի աշխարհագրական ծագման կամ Օրենքի 20-րդ հոդվածում թվարկված բնութագրերի կամ պայմանների վերաբերյալ.

2) ապրանքների որակն անհիմն չափազանցելը կամ որակի, քանակի կամ այլ բնութագրերի կամ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կամ տեղեկատվությունն այն ձևով

ներկայացնելը, որը կարող է հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման)։

3) գովազդի մեջ (գովազդելու ընթացքում) կամ իրացման ընթացքում թերի կամ կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալների (տեղեկությունների) նշումը կամ այնպիսի տվյալների (տեղեկությունների) բացակայությունը կամ տվյալների (տեղեկությունների) այն ձևով նշումը, որն սպառողին հնարավորություն չի տալիս ամբողջական պատկերացում կազմելու իրացվող կամ գովազդվող ապրանքի կամ տնտեսավարող սուբյեկտի վերաբերյալ։

4) օրենքին հակասող, այդ թվում՝ անբարեխիղճ կամ հակաօրինական կամ հավաստիության կամ պատշաճության խախտմամբ իրականացվող գովազդները, որոնք կարող են կանխել, սահմանափակել կամ արգելել տնտեսական մրցակցությունը կամ վնասել սպառողների շահերը։

«Օրգանական գյուղատնտեսության մասին» օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն՝ օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի համապատասխանության հավաստումն իրականացնում է սերտիֆիկացման մարմինը «օրգանական» կամ «անցումային շրջանի օրգանական» սերտիֆիկատ տալու միջոցով։ Սերտիֆիկատի տրման կարգը սահմանում է ՀՀ կառավարությունը։

«Օրգանական գյուղատնտեսության մասին» օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է, որ օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի մակնշման մեջ, ինչպես նաև գովազդում նշվում է «օրգանական» կամ մակնշման առումով համարժեք «էկոլոգիական», «էկոլոգիապես մաքուր», «բիոլոգիական» տերմինները կամ դրանց «էկո», «բիո» կամ կրճատ այլ ձևերը՝ առանձին կամ հարադիր, միայն այն դեպքում, եթե՝

1) այն օրգանական գյուղատնտեսության վարման մեթոդով արտադրված և հավաստված (սերտիֆիկացված) արտադրանք է,

2) ներմուծվող արտադրանքն ուղեկցվում է օրգանական գյուղատնտեսության կանոններով սահմանված համապատասխանության հավաստման փաստաթղթերով։

«Օրգանական գյուղատնտեսության մասին» օրենքի 9-րդ հոդվածի 1.1 մասի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում սննդամթերքի արտադրություն և (կամ) շրջանառություն իրականացնող և (կամ) ծառայություններ մատուցող տնտեսավարող սուբյեկտների, թողարկվող և (կամ) շրջանառվող սննդամթերքի և (կամ) սննդամթերքի մատուցման ծառայությունների անհատականացման միջոցներում արգելվում է օգտագործել «օրգանական», «էկոլոգիական», «բիոլոգիական» բառերը կամ դրանց «էկո», «բիո» կամ կրճատ այլ ձևերը՝ առանձին կամ հարադիր, բացառությամբ զուտ օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանք արտադրող և (կամ) շրջանառող և (կամ) ծառայություններ մատուցող տնտեսավարող սուբյեկտների, թողարկվող և (կամ) շրջանառվող օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի և (կամ) օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի ծառայությունների մատուցման անհատականացման միջոցների։

«Օրգանական գյուղատնտեսության մասին» օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ ՀՀ տարածքում շրջանառության մեջ գտնվող օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքը պետք է մակնշված լինի համապատասխան նշանով և ուղեկցվի սերտիֆիկատով։ Օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի, ինչպես նաև

օրգանական գյուղատնտեսության անցումային շրջանում գտնվող արտադրանքի մականշման և պիտակավորման կարգը, ինչպես նաև օրգանական գյուղատնտեսության արտադրանքի համապատասխանության նշանի, համապատասխանության սերտիֆիկատի ձևերը հաստատում է ՀՀ կառավարությունը:

Վերը նշված նորմերի համակարգային վերլուծությունից պարզ է դառնում, որ օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի համապատասխանության հավաստագրի (սերտիֆիկատի) բացակայությամբ՝ գյուղատնտեսական արտադրանքի մականշման մեջ, ինչպես նաև գովազդում «օրգանական» կամ մականշման առումով համարժեք «էկոլոգիական», «էկոլոգիապես մաքուր», «բիոլոգիական» տերմինների կամ դրանց «էկո», «բիո» կամ կրճատ այլ ձևերի՝ առանձին կամ հարադիր բառերի օգտագործումը պարունակում է հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության տարրեր: Այսինքն, օրենսդրությամբ արգելված է օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի համապատասխանության հավաստագրի (սերտիֆիկատի) բացակայության դեպքում արտադրանքը մականշելիս կամ գովազդելիս օգտագործել «էկո» և «օրգանիկ» բառերն անկախ օգտագործման նպատակներից և հարադիր կառուցվածքներից:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ Ընկերության կողմից արտադրվում և իրացվում են ««ECO» և «ecoDemonstrator» մականշումներով տուփով ձու՝ 10 հատանոց» ապրանքը և ««ORGANIC» մականշումով տուփով ձու՝ 30 հատանոց» ապրանքը:

««ECO» և «ecoDemonstrator» մականշումներով տուփով ձու՝ 10 հատանոց» ապրանքի տուփի վրա «ECO» բառը մականշված է ինչպես առանձին, այնպես էլ՝ հարադիր ձևով: Այսպես. տվյալ ապրանքի տուփի վրա «ECO» բառը, որպես առանձին բառ, մականշված է տուփի ձախ հատվածում՝ «Շիրակ» բառից ձախ և ներքև և ընկալվում է որպես առանձին իմաստ արտահայտող բառ, իսկ հարադիր ձևով «eco» բառը մականշված է տուփի կենտրոնական հատվածում պատկերված ինքնաթիռի վրա՝ որպես «ecoDemonstrator» բառի տարր: Ընդ որում, սպիտակ և կապույտ գույներով պատկերված ինքնաթիռի վրա մականշված «ecoDemonstrator» բառի մեջ «Demonstrator» տարրը մականշված է ինքնաթիռի գունային համակցությանը համահունչ՝ կապույտ գույնով, իսկ «eco» տարրը մականշված է «Demonstrator» տարրից տարբերվող՝ կանաչ գույնով:

«ORGANIC» մականշումով տուփով ձու՝ 30 հատանոց» ապրանքի տուփի վրա «ORGANIC» մականշումն առկա է տուփի ձախ վերին հատվածում:

««ECO» և «ecoDemonstrator» մականշումներով տուփով ձու 10 հատանոց» ապրանքը և ««ORGANIC» մականշումով տուփով ձու՝ 30 հատանոց» ապրանքն օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի համապատասխանության հավաստագիր (սերտիֆիկատ) չունեն: Այսինքն՝ Ապրանք 1-ը և Ապրանք 2-ն օրգանական գյուղատնտեսության վարման կանոններով արտադրված չեն:

Վերը նշված հանգամանքները հաշվի առնելով՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ նման պայմաններում Ապրանք 1-ը և Ապրանք 2-ն իրացնելը սպառողների մոտ կարող է թյուր տպավորություն ստեղծել (ապակողմնորոշել), որ դրանք օրգանական գյուղատնտեսության վարման կանոններին համապատասխան սերտիֆիկացված ապրանքներ են և համարվում են օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանք: Ընդ որում, ուշադրության է արժանի

նաև այն հանգամանքը, որ Ընկերությունը հավկիթների տուփերի մականշման մեջ օգտագործել է օրգանական գյուղատնտեսությանը վերաբերող տարբեր բառեր՝ տպավորություն ստեղծելով, որ Ընկերության արտադրանքն օրգանական է:

Վերը նշվածի համատեքստում Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Ընկերության դիրքորոշումն առ այն, որ «ECO», «ecoDemonstrator» և «ORGANIC» մականշումները վերաբերում են տուփի վրա լուսանկարված ինքնաթիռին, էական նշանակություն չեն կարող ունենալ:

Ինչ վերաբերում է Ընկերության այն դիրքորոշմանը, որ վերջինիս կողմից «ECO Շիրակ DEMONSTRATOR», «ecoDemonstrator», ինչպես նաև «ORGANIC» բառերի մականշմամբ հավկիթներ չեն արտադրվել, և տվյալ անվանումները հավկիթների համար նախատեսված տուփերի անվանումներն են, որոնք վերաբերում են տուփի վրա լուսանկարված ինքնաթիռին, ապա հարկ է նշել, որ տվյալ դեպքում հավկիթներն իրացվել են ոչ թե հատով, այլ՝ տուփերով, այսինքն՝ սպառողները հավկիթների, դրանց բնութագրերի մասին տեղեկացել են տուփերի վրա առկա մականշումների միջոցով:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ ««ECO» և «ecoDemonstrator» մականշումներով տուփով ձու՝ 10 հատանոց» ապրանքի և «ORGANIC» մականշումով տուփով ձու՝ 30 հատանոց» ապրանքի իրացումն այն դեպքում, երբ դրանք չեն հանդիսանում հավաստված օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանք, պարունակում են հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշներ, որի կապակցությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված է իրավական հետևանք՝ պատասխանատվության միջոցի կիրառում:

2) Ընկերության նկարմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 92-րդ հոդվածի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման համար Հանձնաժողովն իրավասու է տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և դրանց պաշտոնատար անձանց տալու նախազգուշացում կամ նշանակելու տուգանք:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցության համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է տնտեսավարող սուբյեկտի՝ տվյալ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսը:

Օրենքի 94-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոց կիրառելիս Հանձնաժողովը հաշվի է առնում տվյալ իրավախախտման բնույթը, տևողությունը, իրավախախտման հնարավոր կամ փաստացի ազդեցությունը շուկայում մրցակցային իրավիճակի կամ սպառողների շահերի վրա, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից տվյալ խախտման կրկնակիությունը, եթե նախորդ խախտման համար պատասխանատվության միջոց կիրառելու օրվանից չի անցել հինգ տարի, տնտեսավարող սուբյեկտի դիտավորության աստիճանը, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու շարժառիթները և հանգամանքները, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու փաստն ընդունելու կամ Հանձնաժողովի հետ համագործակցելու հանգամանքը, պատասխանատվությունից ազատելու հիմքերը, տնտեսավարող սուբյեկտի վրա նշանակվող տուգանքի հնարավոր ազդեցությունը, տվյալ

տնտեսավարող սուբյեկտի գործունեության ոլորտը և տնտեսավարող սուբյեկտի պատմությունը:

Հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «Պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը սահմանելու մասին» թիվ 395-Ն որոշման (այսուհետ նաև՝ **Մեթոդաբանություն**) 12-րդ կետի համաձայն՝ տուգանքը հաշվարկվում է հետևյալ փուլերով.

1) որոշվում է տուգանքի բազային գումարը.

2) գնահատվում են վարույթի ընթացքում հաստատված ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները, և հիմքերի առկայության դեպքում բազային գումարը ենթարկվում է համապատասխան փոփոխությունների.

3) Մեթոդաբանությամբ նախատեսված դեպքերում համապատասխանեցվում է պատասխանատվության միջոցը:

Մեթոդաբանության 13-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը տուգանքը հաշվարկում է $S = P + P \times (D - U)$ բանաձևով, որտեղ՝ S -ն տուգանքի չափն է, P -ն տուգանքի բազային գումարն է, D -ն բոլոր ծանրացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարն է, U -ն բոլոր մեղմացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարն է:

Բազային գումարի հաշվարկը.

Մեթոդաբանության 7-րդ կետի 1-ին ենթակետի «զ» պարբերության համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունը ըստ բնույթի մրցակցային իրավախախտում է:

Մեթոդաբանության 14-րդ կետի համաձայն՝ մրցակցային իրավախախտումների դեպքում տուգանքի բազային գումարը որոշվում է ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի գումարի, իրավախախտման համապատասխան ծանրության խմբի համար սահմանված տոկոսի և իրավախախտման տևողության արտադրյալի հաշվարկման միջոցով՝ $P = L \times H \times T$ բանաձևով, որտեղ՝ P -ն տուգանքի բազային գումարն է մրցակցային իրավախախտումների դեպքում, L -ն ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի գումարն է, H -ն իրավախախտման համապատասխան ծանրության խումբն է, T -ն իրավախախտման տևողությունն է:

Ապրանքի իրացումից ստացված հասույթ.

Մեթոդաբանության 17-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի կողմից վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունման պահին չդադարեցված իրավախախտումների դեպքում իրացման հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի չափի հաշվարկումն իրականացվում է վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունմանը նախորդող տարվա վաճառքի հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի չափից:

Տվյալ պարագայում Վարույթը հարուցվել է 2022 թվականի փետրվարի 8-ին, երբ իրավախախտումը դադարեցված չի եղել: Հետևաբար, Հանձնաժողովն իրացման հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի չափի հաշվարկման համար հիմք է ընդունում 2021 թվականի համապատասխան ցուցանիշը: Միաժամանակ, ՊԵԿ-ի կողմից ներկայացված տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերությունն Ապրանք 1-ի, Ապրանք 2-ի և դրանց փոխադարձ փոխարինելի ապրանքների՝ «ձու» ապրանքատեսակի իրացումից 2021 թվականին ստացել է դրամի չափով հասույթ:

Իրավախախտման ծանրության խումբը.

Հիմք ընդունելով Մեթոդաբանության 20-րդ կետի 3-րդ ենթակետը՝ սույն գործով ծանրության խումբը պետք է հաշվարկել 2,5 տոկոս դրույքաչափով:

Իրավախախտման տևողությունը.

Իրավախախտման տևողությունը հաշվարկելիս հիմք են ընդունվում Մեթոդաբանության 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ կետերը: Սույն գործով որպես Ընկերության կողմից արտադրված Ապրանք 1-ի իրացման առաջին գործողություն հաստատված է , Ապրանք 2-ի իրացման առաջին գործողություն՝ , իսկ

իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթը հարուցվել է 2022 թվականի փետրվարի 8-ին: Հետևաբար, Ընկերության կողմից իրավախախտումների կատարման ժամանակահատվածը , իսկ իրավախախտումների տևողության գործակիցը է:

Վերոնշյալից բխում է, որ տուգանքի բազային գումարը կազմում է ՀՀ դրամ՝ ըստ հետևյալ հաշվարկի.

$$P = \sum x \times t \times 2,5\% \times = \text{ՀՀ դրամ:}$$

Պատասխանատվությունը ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքներ.

Մեթոդաբանության 31-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը դիտարկում է ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները և վարչական ակտում արտացոլում միայն այն հանգամանքները, որոնք հաստատվել են համապատասխան վարույթի ընթացքում:

Մեթոդաբանության 32-րդ կետի համաձայն՝ մեղմացնող հանգամանքի առկայության ապացուցման բեռը կրում է վարույթով պատասխանողը:

Մեթոդաբանության 27-32-րդ կետերով սահմանված են պատասխանատվությունը ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները, ինչպես նաև սահմանված են բազային գումարից ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքների հաշվարկման դրույքաչափերը:

Սույն իրավախախտումների մասով որպես ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքներ լինելու վերաբերյալ որևէ ապացույց կամ հիմք Հանձնաժողովի կողմից չի հայտնաբերվել:

Այսպիսով, ծանրացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարը կազմում է 0 տոկոս, մեղմացնող հանգամանքներին՝ 0 տոկոս:

Տուգանքի հաշվարկը.

Վերոշարադրյալից հետևում է, որ տուգանքի չափը կազմում է 3 044 534 ՀՀ դրամ՝ համաձայն հետևյալ հաշվարկի.

$$S = P + P \times (D - U) = + \times (0\% - 0\%) = 3\,044\,534 \text{ ՀՀ դրամ:}$$

3) Ընկերությանը հանձնարարություն տալու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը (...) սույն օրենքը խախտելու համար տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և նրանց պաշտոնատար անձանց ենթարկում է պատասխանատվության՝ հանձնարարելով իր սահմանած ժամկետում շտկել խախտումը և հետագայում բացառել այն:

Տվյալ պարագայում Հանձնաժողովի կողմից արձանագրվել է, որ Ընկերությունն առանց օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի համապատասխանության հավաստագրերի (սերտիֆիկատների) «ECO», «ecodemonstrator» և «ORGANIC» բառերի մակնշմամբ Ապրանք 1-ի և Ապրանք 2-ի իրացման միջոցով իրականացրել է

հասարակության մոլորեցման գործողություններ, իսկ Վարույթի շրջանակներում «ECO», «ecodemonstrator» և «ORGANIC» բառերի մակնշմամբ Ապրանք 1-ի և Ապրանք 2-ի իրացման դադարեցման մասին որևէ տվյալ Հանձնաժողովին հայտնի չի դարձել: Այսինքն, Ընկերության կողմից «ECO», «ecoDemonstrator» բառերի մակնշմամբ Ապրանք 1-ի և «ORGANIC» բառի մակնշմամբ Ապրանք 2-ի իրացումը չի դադարեցվել:

Այսպիսով, վերոնշյալ հանգամանքների համադրության արդյունքում և հիմք ընդունելով թիվ 395-Ն որոշումը, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ «ECO», «ecoDemonstrator» և «ORGANIC» մակնշումներով տուփերով ձվերի իրացման միջոցով հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության համար Ընկերության նկատմամբ անհրաժեշտ է նշանակել 3 044 534 (երեք միլիոն քառասունչորս հազար հինգ հարյուր երեսունչորս) ՀՀ դրամի չափով տուգանք, և հանձնարարել մեկամսյա ժամկետում դադարեցնել մինչև սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրն արտադրված «ECO», «ecodemonstrator» բառերի մակնշմամբ Ապրանք 1-ի և «ORGANIC» բառի մակնշմամբ Ապրանք 2-ի իրացումը, այդ թվում՝ այլ տնտեսավարող սուբյեկտների միջոցով դրանք իրացնելու դեպքում գրավոր հետ կանչել:

7. Եզրափակիչ մաս.

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով, 67-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 88-րդ հոդվածի 6-րդ մասով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 70-րդ և 71-րդ հոդվածներով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Պրոյեկտ Ինտեր-Ինվեստ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից ««ECO» և «ecoDemonstrator» մակնշումներով տուփով ձու 10 հատանոց» ապրանքի և ««ORGANIC» մակնշումով տուփով ձու՝ 30 հատանոց» ապրանքի իրացումն այն դեպքում, երբ այդ ապրանքները չեն հանդիսանում հավաստված օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանք, որակել որպես հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն:

2. Սույն որոշման 1-ին կետում նշված խախտման համար «Պրոյեկտ Ինտեր-Ինվեստ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության նկատմամբ նշանակել տուգանք 3 044 534 (երեք միլիոն քառասունչորս հազար հինգ հարյուր երեսունչորս) ՀՀ դրամի չափով:

3. «Պրոյեկտ Ինտեր-Ինվեստ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը հանձնարարել.

1) մեկամսյա ժամկետում շտկել սույն որոշման 1-ին կետում նշված խախտումը՝ դադարեցնել մինչև սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրն արտադրված ««ECO» և «ecoDemonstrator» մակնշումներով տուփով ձու 10 հատանոց» ապրանքի և ««ORGANIC» մակնշումով տուփով ձու՝ 30 հատանոց» ապրանքի իրացումը, այդ թվում՝ այլ տնտեսավարող սուբյեկտների միջոցով դրանք իրացնելու դեպքում գրավոր հետ կանչել:

2) սույն կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված հանձնարարությունը կատարելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել Հանձնաժողովին՝ ներկայացնելով հիմնավորող ապացույցներ:

4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում դրա պատճենը «Պրոյեկտ Ինտեր-Ինվեստ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը հանձնելուն հաջորդող օրվանից:

5. Սույն որոշման 2-րդ կետով նշանակված տուգանքը մինչև սույն որոշման անբողոքարկելի դառնալը չվճարելու, իսկ 3-րդ կետի 1-ին ենթակետով տրված հանձնարարությունը դրանում սահմանված ժամկետում կամովին չկատարվելու դեպքում ենթակա են հարկադիր կատարման՝ «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

6. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել վարչական կամ դատական կարգով՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

7. Սույն որոշման բողոքարկումը չի կասեցնում դրա գործողությունը կամ կատարումը:

ՆԱԽԱԳԱՀ

Գ. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

2022 թ. ապրիլի 26
Երևան